

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/42/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515201114
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3515201114.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o mal. P. A. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú v konaní Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny E., dieťa rodičov: G. a B., zastúpeného v konaní O., o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 15. mája 2015, č.k. 9P/24/2015-19, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu mení tak, že otec je oprávnený až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej - o úprave styku otca s mal. P. A., v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 9P/24/2015, stretávať sa s mal. P. A., nar. XX.XX.XXXX každú párnú sobotu od 15:00 hod. do 17:00 hod. v prítomnosti matky s tým, že dieťa prevezme od matky v mieste bydliska dieťaťa a po skončení styku ho na tomto mieste matke odovzdá a matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby mu bol umožnený styk s maloletou každý párnny víkend od piatku od 17:00 hod. do nedele do 18:00 hod., počas vianočných sviatkov od 25.12. od 15:00 hod. do 27.12. do 19:00 hod., vždy od 01.07. od 10:00 hod. do 14.07. do 20:00 hod. a od 01.08. od 10:00 hod. do 14.08. do 20:00 hod. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že matka maloletej podala na tamojší súd návrh, ktorým sa domáhala zvýšenia výživného na maloletú zo strany otca na sumu 300 Eur mesačne, otec podal protinávrh, aby súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti z dôvodu nedostatočnej starostlivosti zo strany matky a domáhal sa nariadenia predbežného opatrenia o úprave styku. Okresný súd zistil, že maloletá bola rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 24.06.2010, č.k. 11P/94/2010-23 zverená do osobnej starostlivosti matky a otec mal prispievať na jej výživu sumou 66 Eur mesačne s účinnosťou od 24.06.2010. Od tejto doby k zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletej nedošlo. Okresný súd prešetril cestou kolízneho opatrovníka pomery na strane maloletej a z jeho správy vyplýva, že matka s maloletou žijú v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve matky, pozostáva z kuchyne, obývacej izby, spálne, WC s kúpeľňou, v podkroví domu sa nachádza ešte jedna izba, ktorú užíva plnoletý syn. Maloletá P. A. spáva spolu s matkou v spálni, kde sa nachádza manželská posteľ, menšia posteľ, komoda s hračkami, kachle na tuhé palivo. Obývačka je zariadená obývacou stenou s TV, konferenčným stolíkom a rohovým sedacím gaučom. V domácnosti je čisto, poriadok. Okolie domu pôsobí neupravené a je tam neporiadok. K tomu sa matka vyjadrila, že susedia z dvora nedodržiavajú poriadok, čo však ona sama nedokáže zabezpečiť. Mal. P. A. nenavštevuje materskú školu z dôvodu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu. Matka je s ňou na predĺženej rodičovskej dovolenke do 19.02.2016. Mesačný príjem matky je 203,20 Eur rodičovský príspevok, 23,52 Eur rodinné prídavky a 66 Eur výživné na maloletú. Bolo konštatované, že matka má vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletú, maloletá je na matku citovo naviazaná, otec nemá vytvorenú citovú väzbu s maloletou. Z Úradného záznamu zo dňa 07.05.2015 vyplynulo, že otec videl dcéru naposledy, keď mala rok a pol. Matku nekontaktuje, nepýta sa na ňu, ani na jej zdravotný stav, dieťa ho osobne nepozná, ani z fotky, nešla by s ním, je citovo naviazaná na matku. Styk by bolo možné upraviť vždy na párnú

sobotu od 15:00 hod. do 17:00 hod. v prítomnosti matky maloletej. Maloletá má zdravotné problémy, nemôže navštevovať materskú školu. Matka uviedla, že je pravdou, že po otcovi kričala, a to z dôvodu, že poberal na dcéru daňový bonus, avšak peniaze minul pre vlastnú potrebu. Z Posudku o dlhodobu nepriaznivo v stave dieťaťa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E. zo dňa 21.01.2015 vyplýva, že maloletá trpí recidivujúcimi infekciami dýchacích ciest, recidivujúcimi vulvitídami, cystitídami. Z takto zabezpečených dokladov mal okresný súd za to, že o maloletú je v súčasnosti riadne postarané, matka maloletej poskytuje celodennú osobnú starostlivosť, a to s ohľadom na zdravotný stav maloletej. Otec s dieťaťom v kontakte nie je, čo vyplýva z vyjadrenia matky a napokon i z návrhu otca. Otec sa kontaktu s dieťaťom začal domáhať až v okamihu, keď zistil, že je na tamojšom súde podaný návrh na zvýšenie výživného. Okresný súd konštatoval, že pre nariadenie predbežného opatrenia sa vyžaduje, aby situácia bola tak naliehavá, že bez nariadenia predbežného opatrenia by mohlo dôjsť k výraznému narušeniu vzájomných citových väzieb rodiča a dieťaťa, resp. dieťa by mohlo citovo strádať. V tomto prípade však otec doposiaľ neprejavoval žiadny reálny záujem o dieťa, citové väzby dieťaťa k nemu nie sú vytvorené, a teda ich ohrozenie neprichádza do úvahy, žiadnu naliehavosť nariadenia predbežného opatrenia nevidel. V danom prípade sa otec s dieťaťom nekontaktuje dlhobodo, je otázna motivácia, ktorá ho v súčasnosti k podaniu návrhu viedla. Podľa názoru okresného súdu je postačujúce, ak súd otázku styku otca s dieťaťom vyriešil v rámci konania o veci samej, teda na pojednávaní, ktoré je nariadené na 30.07.2015, kedy bude posúdený aj návrh otca na zmenu zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti. Ak otcovi maloletej doposiaľ od roku 2010 neprekážalo, že v styku s dieťaťom nie je a nič neurobil pre to, aby to zmenil, ťažko možno predpokladať naliehavosť potreby nariadenia predbežného opatrenia. Preto návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by bol upravený jeho styk s dieťaťom, zamietol. Okresný súd podotkol, že matka je ochotná zúčastniť sa na styku otca s dieťaťom, preto otcovi maloletej nič nebráni, aby sa pokúsil styk realizovať v období, kedy je ochotná matka sa ho reálne zúčastniť (každú párnú sobotu). Otec maloletej tak bude mať možnosť vytvoriť si citovú väzbu k dcére. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 102 ods. 1 veta prvá a § 76 ods. 1, 2, 3, 4 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec maloletej a domáhal sa, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že je oprávnený stýkať sa s mal. P. A. každú párnú sobotu od 15:00 hod. do 19:00 hod., a to dva mesiace od nariadenia predbežného opatrenia za prítomnosti matky a následne v neprítomnosti matky s tým, že si maloletú prevezme v mieste bydliska matky a matke vráti v mieste jej bydliska v čase skončenia styku a matka je povinná maloletú na styk riadne pripraviť, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Poukázal na dôvody, ktoré ho viedli k podaniu návrhu vo veci samej, a to, že jeho maloletá dcéra žije v nevyhovujúcom prostredí a v nevyhovujúcich podmienkach a tiež namietal starostlivosť matky o maloletú, ktorú považuje za nedostatočnú, dieťa nenavštevuje ani predškolské zariadenie. Poukázal na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol upraviť jeho styk s maloletou každú párnú sobotu od 15:00 hod. do 17:00 hod. v prítomnosti matky maloletej. Zdôraznil, že sama matka uviedla, kedy a ako by bolo možné jeho styk s maloletou upraviť, napriek tomu jeho návrh na úpravu styku súd zamietol. Mal za to, že je nevyhnutné obnoviť jeho styk s dieťaťom, a to aj v zmysle vyjadrenia samotnej matky, nakoľko, i keď je pojednávanie stanovené na 30.07.2015, do tej doby by nemal možnosť sa s dieťaťom stýkať a je možné, že na uvedenom pojednávaní rozhodnuté nebude a otázne je, či by sa rozsudok stal právoplatným, pojednávanie by mohlo byť odročené a jeho styk s dieťaťom by ďalšie mesiace upravený nebol. Ďalej uviedol, že matka mu bráni v styku s maloletou, kričí na celú ulicu, uráža ho a vulgárne sa vyjadruje na jeho adresu z dôvodu týkajúceho sa daňového bonusu. Takýto stav je dlhodobu neudržateľný a v rozpore so záujmami dieťaťa, ktoré má právo poznať svojho otca a stýkať sa s ním. Napriek tomu, že na matku apeluje, aby mu styk s dieťaťom umožnila, matka s ním komunikovať odmieta a v styku mu bráni.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné zmeniť podľa § 220 O.s.p.

Podľa § 102 ods. 1 prvá veta O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

V preskúmvanej veci správne súd prvého stupňa rozhodoval o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa citovaného zákonného ustanovenia s poukazom na § 76 O.s.p., keď návrh na nariadenie predbežného opatrenia podal otec po začatí konania vo veci samej, pričom nie je vylúčené predbežným opatrením za splnenia zákonných predpokladov rozhodnúť aj o dočasnej úprave styku otca s mal. dieťaťom.

Pred nariadením predbežného opatrenia z dôvodu, že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov, súd predovšetkým zisťuje, či bola osvedčená existencia právneho vzťahu medzi účastníkmi, ktorá by si vyžadovala dočasnú úpravu, či táto dočasná úprava je potrebná, či sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav, a či sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi, t. j. účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahe veci. V každom prípade je však nevyhnutné mať na zreteli, že sa jedná o opatrenie dočasné, trvajúce v zásade len do skončenia veci samej, v dôsledku čoho právne vzťahu medzi účastníkmi definitívne nerieši. I keď predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov, neznamená to, že by bolo možné predbežné opatrenie nariadiť len na základe návrhu bez toho, aby boli aspoň osvedčené základné skutočnosti pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a tiež musí byť osvedčené, že je tu nebezpečenstvo hroziacej ujmy. V danej veci bola nepochybne osvedčená existencia právneho vzťahu medzi účastníkmi, keď mal. P. A. je dieťaťom pochádzajúcim z partnerského vzťahu svojich rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti.

Rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, § 25 a § 26 Zákona o rodine sa použijú primerane (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine).

Pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje súd podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine právo mal. dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem mal. dieťaťa, najmä jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Z obsahu spisu vyplynulo, že styk otca s mal. P. A. sa od roku 2010 nerealizoval, podľa tvrdení otca z dôvodu, že matka mu v styku s maloletou bráni, kričí na neho, uráža ho a vulgárne sa na jeho adresu vyjadruje.

Súd prvého stupňa návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol z dôvodu, že otec sa s dieťaťom dlhodobo nekontaktuje, neprejavoval žiadny reálny záujem o dieťa, citové väzby dieťaťa k nemu nie sú vytvorené, a teda neprichádza ani do úvahy narušenie vzájomných citových väzieb rodiča a dieťaťa, resp. že by dieťa mohlo citovo strádať. Mal za to, že je postačujúce, aby otázku styku otca s dieťaťom vyriešil v konaní vo veci samej, v ktorej je nariadené pojednávanie na deň 30.07.2015. Mal za to, že nie je daná naliehavá potreba na nariadenie predbežného opatrenia, pričom otcovi nič nebráni, aby sa pokúsil styk realizovať v období, kedy je matka ochotná sa reálne zúčastniť tohto styku, t. j. každú párnú sobotu a vytvoriť si tak citovú väzbu s dieťaťom.

Odvolací súd sa nemôže stotožniť so záverom súdu prvého stupňa, že dočasná úprava pomerov účastníkov nie je potrebná, resp. že otec neosvedčil naliehavosť potreby upraviť jeho stretávanie sa s mal. P. A. z dôvodu, že k stretávaniu otca s dieťaťom dlhodobo nedochádza.

Odvolací súd dospel k záveru, že existencia potreby dočasne upraviť pomery účastníkov ohľadne styku otca s mal. dieťaťom vyplýva nielen z tvrdení otca, že mu matka styk s dieťaťom neumožňuje, ale i z vyjadrení matky, ktorá potvrdila, že medzi ňou a otcom došlo k vážnemu slovnému konfliktu z dôvodu, že neoprávnene poberal daňový bonus na dieťa, o ktorej skutočnosti nevedela. Tvrdila, že otec ju ohľadom styku s dieťaťom nekontaktuje, nezaujíma sa o jeho zdravotný stav, dieťa nepozná, nemá s ním vytvorenú žiadnu citovú väzbu. Súhlasila s tým, aby súd upravil styk otca s dieťaťom za jej prítomnosti každú párnú sobotu od 15:00 hod. do 17:00 hod.

Kolízny opatrovník, ako orgán sociálnoprávnej ochrany mal. detí a sociálnej kurately, po prešetrení pomerov mal. P. A. zdôraznil, že otec sa s maloletou nestretáva a navrhol, aby bol styk maloletej s otcom upravený v zmysle návrhu matky, t. j. každú párnú sobotu od 15:00 hod. do 17:00 hod. v prítomnosti matky.

Z obsahu spisu sa javí, že v súčasnosti sa otec s mal. P. A. nestýka, pokiaľ prejavil záujem o styk s dieťaťom, došlo k slovnému konfliktu medzi rodičmi maloletej, styk sa nerealizoval, čo je v rozpore so zásadou, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva, že dieťa má právo poznať svojich rodičov a má právo na ich starostlivosť. Z článku 18 Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva, že rodičia majú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že je daná potreba dočasne upraviť pomery účastníkov a upraviť styk otca s mal. P. A., ktorá je na základe rozhodnutia súdu zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom styk otca s maloletou, upravený súdnym rozhodnutím, nie je a rodičia sa doposiaľ nedokázali dohodnúť na úprave styku otca s maloletou, dochádza medzi nimi k slovným konfliktom. Odvolací súd dospel k záveru, že sú dané dôvody pre zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolaciemu návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia o úprave styku s mal. P. A. čiastočne vyhovel, keď vychádzal nielen z jeho odvolacieho návrhu, ale i z vyjadrenia matky, ktorá s rozsahom úpravy styku každú párnú sobotu od 15:00 hod. do 17:00 hod. v jej prítomnosti súhlasila a stanoviska kolízneho opatrovníka, ktorý v tomto súdnom konaní zastupuje záujmy mal. dieťaťa. Mal za to, že úprava styku otca s maloletou nariadeným predbežným opatrením, ktorá sa vyznačuje pravidelnosťou každú párnú sobotu a je vzhľadom na útlý vek dieťaťa, ako i doposiaľ nerealizovaný styk otca s dieťaťom žiaduca, je v záujme dieťaťa, je primeraná doposiaľ osvedčeným pomerom účastníkov a je dostatočná pre vytvorenie vzájomných citových väzieb medzi otcom a dieťaťom do rozhodnutia súdu vo veci samej.

Pokiaľ otec požadoval úpravu jeho styku v prítomnosti matky iba počas prvých dvoch mesiacov a následne v neprítomnosti matky, odvolací súd môže len konštatovať, že doposiaľ k styku otca s maloletou nedochádzalo, a preto je potrebné, aby došlo k vzniku citových väzieb medzi rodičom a dieťaťom a až následne bude možné posúdiť, či je možné realizovať styk otca s maloletou i bez prítomnosti matky, ktorý záver sa bude samozrejme odvíjať i od prístupu otca k realizácii styku s dieťaťom.

Odvolací súd zdôrazňuje, že predbežné opatrenie neslúži na prejudikovanie rozhodnutia vo veci samej, nemôže ho nahrádzať a nie je jeho účelom ani riešiť vzájomné vzťahy rodičov mal. dieťaťa a ani vykonávať v tomto smere dokazovanie, resp. predčasné závery. Rozsah tohto nariadeného predbežného opatrenia má len zabezpečiť, aby otec svoje právo podieľať sa na výchove mal. P. A. mohol realizovať aj do rozhodnutia súdu vo veci samej. V konaní o nariadenie predbežného opatrenia však poskytuje súd len predbežnú, dočasnú a nevyhnutnú ochranu ohrozeným právam účastníkov na základe osvedčených skutočností. Až v konaní vo veci samej môžu rodičia prednášať svoje tvrdenia a návrhy na konečné rozhodnutie súdu a navrhovať na preukázanie svojich tvrdení dôkazy.

V právnych vzťahoch účastníkov nedôjde nariadením tohto predbežného opatrenia k vytvoreniu nenávratného stavu, nakoľko doba trvania tohto predbežného opatrenia je obmedzená právoplatnosťou rozhodnutia súdu vo veci samej.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že nariadenie tohto predbežného opatrenia nebráni rodičom dieťaťa dohodnúť sa na styku otca s dieťaťom aj v inom rozsahu.

Z týchto dôvodov krajský súd uznesenie okresného súdu s poukazom na ust. § 220 O.s.p. zmenil a styk otca s mal. P. A. upravil nariadeným predbežným opatrením tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.